

29. Perjantaina 7 p. toukokuuta

kello 6 i. p.

Päiväjärjestys.

Ilmoituksia:

Pöydällepanoa varten
esitellään:

1) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 14 hallituksen esityksen johdosta yhteensä 2,000,000 markan suuruisen arviomäärärahan myöntämisestä rauhanneuvotteluja sekä tilapäisiä lähetyskuntia varten vuoden 1920 kuluessa. 561

2) Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 2 hallituksen esityksen johdosta, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että hallitus ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin Suomen ottamiseksi kansainliiton jäseneksi. 563

Nimenhuudossa merkitään poissaoleviksi: ed. Kotonen, R. Erich, Heinonen, Hupli, E. Huttunen, Joukahainen, Kontu, Leinonen, B. Leppälä, Soininen, Särkkä, Tanner, Tolonen, Turtiainen, Walavaara, Wennola ja Wuokoski.

Ilmoitusasiat:

Vapautusta tästä istunnosta yksityisasiain vuoksi saa ed. Leinonen.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

Pöydällepanot:

1) Ehdotuksen yhteensä 2,000,000 markan suuruisen arviomäärärahan myöntämisestä rauhanneuvotteluja sekä tilapäisiä lähetyskuntia varten vuoden 1920 kuluessa

sisältävän hallituksen esityksen johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 14 esitellään ja pannaan pöydälle seuraavaan täysi-istuntoon. (Katso alempana oleva keskustelu.)

Puhemiehen esiteltyä päiväjärjestyksessä olevan toisen asian lausuu

Ed. Laherma: Minä pyydän ehdottaa, että esilläoleva asia pantaisiin pöydälle huomenna pidettävään täysi-istuntoon. Tämä aika on 7:ään mennessä ollut aivan riittämätön edustajille perehtyäkseen valiokunnan mietintöön.

Ed. Puro: Minä pyysin puheenvuoroa ensimmäisen kysymyksen yhteydessä, mutta herra puhemies ei näyttänyt sitä huomanneen, koska hän kiireesti päätti asian pöydälle pantavaksi. Pyydän, että minä saan siinä asiassa käyttää puheenvuoroa.

Puhemies: Pyysikö ed. Puro puheenvuoroa ennen kun olin lyönyt nuijalla?

Puhuja: Kyllä.

Puhemies: Ed. Puro tekee hyvin ja käyttää puheenvuoroa ensimmäisen asian yhteydessä.

Ed. Puro: Kun varsin useat edustajat eivät ole ehtineet tutustua valtiovarainvaliokunnan mietintöön ja kun se asia, jota siinä käsitellään, on erinomaisen tärkeä, niin minä ehdottaisin, että tämä asia pantaisiin pöydälle huomispäivän istuntoon.

Ed. P. Virkkunen: Minäkin näen valiokunnan mietinnöt nyt ensimmäisen kerran edessäni. Minusta ne kumminkin ovat niin lyhyet, että ei pitäisi olla minkäänlaista vaikeutta tutustua niihin yhden tunnin kuluessa. Minä vastustan pöydällepanoa huomispäivän istuntoon.

Ed. Kallio: Tarkoitukseni oli kannattaa puhemiehen ehdotusta että tämä ulkoasiainvaliokunnan mietintö pantaisiin pöydälle tämän illan istuntoon.

Puhemies: Nyt on käsiteltyalaisena vielä ensimmäinen asia.

Ed. Vainio: Pyydän kannattaa ed. Laherman tekemää ehdotusta.

Puhemies: Pyydän että puheenvuoron käyttäjät lausuvat ajatuksensa yksinomaan ensimmäisestä asiasta, joka nyt on käsiteltävänä.

Ed. E. Huttunen: Kannatan ed. Puron ehdotusta, että valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 14 pannaan pöydälle huomispäivän istuntoon. Mitä tulee ed. Virkkusen huomautukseen, että mietinnöt ovat lyhyet ja että edustajat ehtivät niihin tutustua, niin se ei ole pätevä syy, jolla pöydällepanoa voidaan vastustaa, sillä kysymys on sen laatuinen, että eduskunnalla on syytä kiinnittää siihen suurempaakin huomiota.

Ed. Niukkanen: Valtiovarainvaliokunta on käyttänyt tämän esityksen käsitteilyyn enemmän aikaa kuin muiden vastaavaa kokoa olevien esitysten käsitteilyyn, ja ottaa huomioon sen, että edustajat Puro sekä Itkonen ovat valtiovarainvaliokunnan jäseniä, täytyy minun ihmetellä, että he eivät ole ehtineet tähän syventyä, vaikka he ovatkin ehtineet kirjoittaa siihen pitemmän vastalauseen, kuin on itse mietintö. Minusta näyttää, että vasemmiston taholla tahdottaisiin vain tarpeetto-

masti jatkaa eduskunnan istuntokautta tällaisten esitysten perusteella, ja minä vastustan sellaista menettelyä.

Ed. P. Virkkunen: Yhtyen siihen, mitä viimeinen arv. puhuja huomautti, pyydän lisäksi sanoa, että on kerrottu, että ainakin toista asiaa valmistaneessa valiokunnassa on asia ollut pöydällä nimenomaisesti pyynnöstä sitä varten, että ryhmissä ennätettäisiin siitä neuvotella. Minun täytyy siitä siis päättää, että edustajilla ja ryhmillä on ollut hyvinkin tilaisuutta syventyä tähän kysymykseen ja tietävät varsin hyvin, mitä nämä mietinnöt sisältävät.

Ed. Puro: Pyytäisin huomauttaa edustaja Niukkaselle ja Virkkuselle, että minä en ole pyytänyt tätä mietintöä pöydälle sen takia, että minä tarvitsisin siihen enää tutustua. Minä kyllä tunnen tämän mietinnön sisällön, mutta täällä on varmaankin paljon edustajia, jotka eivät vielä tunne sitä erikoisen tarkkaan, ja heitä varten minusta on syytä panna tämä asia pöydälle huomiseen.

Ed. A. Aalto: Tahtoisin edustaja Niukkaselle huomauttaa, että kaikki eivät ole valtiovarainvaliokunnassa olleet eivätkä ole olleet tilaisuudessa tutustumaan tämän valiokunnan mietinnön sanamuotoon ja ehdotukseen enkä minä ainakaan ole siihen niin perehtynyt, että minä voisin etukäteen niin kuin ed. Niukkanen voi mahdollisesti, tietää, mitä kussakin mietinnössä on, kun sitä ei ole edes saatu nähdä vielä vähemmän läpilukea.

Ed. E. Huttunen: Edustaja Niukkanen kohdisti lausuntonsa sekä edustaja Puroon että ed. Itkoseen. Ainakin viime mainittuun nähden se on harhaan osunut, sillä hän ei ole käyttänyt ollenkaan puhevuoroa.

Mitä tulee niihin syihin, joilla edustaja Niukkanen vastusti pöydällepanoa huomiseen istuntoon, niin hän itse lausunossansa paljasti seikkoja, jotka puolustavat edustaja Puron ehdotusta. Hän mainitsi, että valtiovarainvaliokunnassa on omistettu asialle niin suurta huomiota, että sitä on käsitelty parina päivänä. Se jos mikään osoittaa, että asia on laajakantoinen ja arkaluontoinen ja tottakai se kaipaa myöskin edusta-

jain puolelta vakavampaa huomiota. Mitä tulee edustaja Niukkasen jälkimäiseen huomautukseen jarrutuksesta ja että täällä esitettäisiin pöydällepanoa tarkoituksella estää asiassa päätöksen syntymistä tai lykätä asia epämääräiseen aikaan, niin se ei pitäne paikkaansa. Edustaja Niukkasen eduskuntaryhmällä ja oikeistolla on täysi valta 120 äänen voimalla päättää, milloin eduskunnan istuntokausi lopetetaan.

Ed. I t k o n e n: Täällä näytään erikoisesti pidettävän huolta siitä, että eduskunnan istuntokausi voisi päättyä tällä viikolla, ja sanotaan, että tarpeettomasti pitkitetään, jos jatketaan ensi viikolla. Minä vain pyytäisin huomauttaa erästä seikasta. Eduskunnalla on paraillaan keskeisena eräs laki, jonka valmistaminen vaatisi muutamia päiviä, ja tämä laki, jos se jää syksyyn, tietää sitä, että valtio ja kunnat menettävät monia miljoonia markkoja. Tarkoitin lakia viivästyneen veron korosta. Ei siis ole ollenkaan turhaa jatkaa tämän eduskunnan istuntokautta parilla kolmella päivällä yksistään tämänkin asian tähden, muista yhtä tärkeistä asioista puhumatta.

Ed. C o l l i a n d e r: Den senaste talararen är den enda som anfört ett verkligt motiv, varför man nu överhuvudtaget vill uppehålla lantdagsförhandlingarna, nämligen det motivet, att man skulle upptaga också andra frågor till avgörande. Annars är det egendomligt att se, med vilken iver man nu förfäktar riksdagsmännens rätt att få mycket god tid på sig för att genomläsa detta synnerligen enkla och magra betänkande, medan man för ett par år sedan från samma håll förvägrade dem, som alls icke hade varit med om kommunallagarnas stiftande, att ens taga del av själva betänkandet, och då de slutligen krävde denna rätt, beviljade man dem så mycket tid att de nätt och jämt hunno skära upp betänkandet. Det var dock en rätt vidlyftig fråga, som det då gällde. Nu gäller det att genomläsa en sida och litet därtill; ifall man också vill sätta sig in i vad reservanterna ha att säga, blir det två sidor. Det kan man mycket gott göra under den paus, som nu kommer att uppstå. Jag förstår icke att man anfört tillräckliga skäl för bordläggning till morgondagen.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s: Vastoin puhemiehen ehdotusta on edustaja Puro edustaja Vainion kannattamana ehdottanut, että nyt esilläoleva asia pantaisiin pöydälle huomispäivän täysi-istuntoon, Kutsun tätä ehdotusta ed. Puron ehdotukseksi.

Selostus myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Ken hyväksyy puhemiehen ehdotuksen, äänestää „jaa”; jos „ei” voittaa, on ed. Puron ehdotus hyväksytty.

Äänestyksessä annetaan 100 „jaa”- ja 73 „ei”-ääntä.

P u h e m i e s: Eduskunta on siis päättänyt että esillä oleva asia pannaan pöydälle seuraavaan täysi-istuntoon.

2) Ehdotuksen että eduskunta antaisi suosituksensa siihen että hallitus ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin Suomen ottamiseksi kansainliiton jäseneksi

sisältävän hallituksen esityksen johdosta laadittu ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 2 esitellään.

Keskustelu:

Ed. L a h e r m a: Minä pyydän uudistaa äsken tekemäni ehdotuksen, että asia pannaan pöydälle huomenna pidettävään täysi-istuntoon. Minun täytyy ihmetellä sitä pintapuolisuutta ja kevytmielisyyttä, sanoisin, rikollista kevytmielisyyttä, jota eduskunta osottaa, käsitellessään niin vakavaa kysymystä kuin on kansainliittokysymys. Minulla on tässä käsillä Ruotsin valtiopäivillä samaa kysymystä valmistelleen valiokunnan mietintö, joka käsittää 70 sivua. Kun tietää että Ruotsin hallituksen esitys sisältää 105 sivua, niin huomaa, mikä ero on meidän ja naapurimaan tavassa käsitellä vakavia asioita. Se, että muutama minuutin pöydällepanolla koetetaan ratkaista tällainen kysymys on enemmän kuin pintapuolista, s.o. rikollista.

Ed. H e l o: Yhdyn täydellisesti ed. Laherman äskeiseen arvosteluun siitä ta-

vasta, jolla ajotaan ajaa läpi kyseessä oleva tärkeä asia. Ei ole monta päivää kun hallitus jätti eduskunnalle esityksensä ja ulkoasiainvaliokunta on vasta tänään ensi käsitelyssä käsitellyt asiaa ja vielä samana päivänä ajotaan tämä tärkeä laki ajaa eduskunnassa läpi. Tämä on todella, kuten ed. Laherma mainitsi, sellaista kevytmielisyttä, jota ei odottaisi näin tärkeässä asiassa. Minä kannatan ed. Laherman tekemää ehdotusta.

Ed. Sch a u m a n: Jag är i allmänhet emot alla bordläggningar till ett plenum, som kommer att hållas några minuter eller någon timme efter det ett ärende första gången föredragits. Jag har alltid uttalat mig emot detta system, oberoende av vilket ärende det gäller. I nu förevarande ärende föreligger alldeles särskild anledning att icke vid plenum en timme efter bordläggningen av ärendet slutligt behandla det. Alla måste medgiva, att riksdagsmännen kunna behöva längre tid för att sätta sig in i frågan. Det kan vara många riksdagsmän, som hysa avvikande åsikter och som skulle önska förbereda sig på ett yttrande. Jag ber således få understöda yrkandet på att ärendet måtte bordläggas till plenum i morgon.

Ed. P. V i r k k u n e n: Ed. Laherma ja Helo tekevät vääriä syytöksiä. Se ryhmä, johon minä kuulun, on eilisen istuntonsa käyttänyt tämän asian käsitelyä varten, se on keskuudessamme tullut monipuolisesti pohdituksi. Minä en voi ajatella muuta, kuin että toiset eduskuntaryhmät ovat menelleet samalla tavoin. Asiaa ei siis nyt käsitellä lainkaan kevytmielisesti vaan harkinnan ja valmistuksen jälkeen.

Ed. K e t o: Minä olen aina kuulunut niihin, joka olen vastustanut asiain pöydällepanoa sellaiseen istuntoon, joka on pidetty puoli tuntia tai tunti senjälkeen kuin se istunto on pidetty, jossa pöydällepano on tapahtunut. Senvuoksi minä puolestani ainakin voin hyvällä syyllä vaatia tämän asian pöydällepanemista pitemmäksi ajaksi kuin nyt näkyy olevan aikomus. Asian tärkeys tällaista lykkäystä vaatii. Useat edustajat ovat kantaa määrätäkseen tahtoneet tutustua niihin keskusteluihin ja asiakirjoihin, jotka tämän kysymyksen yhtey-

dessä on syntynyt muissa maissa, silloin kun tämä asia on muiden maiden eduskunnissa ollut esillä. Minä puolestani olen ainakin jonkun verran hankkinut tuollaisia asiakirjoja, mutta en ole ehtinyt toisten tehtävien takia niihin vielä tutustumaan. Olen ollut siinä luulossa, ettei tämä asia ehtisi ulkoasiainvaliokunnasta eduskuntaan vielä tämän illan istuntoon, vaan tulisi täällä esille vasta huomisiltana, johon mennessä voisi asiaan tarkemmin perehtyä. Tämänvuoksi, kun on tarpeellista perehtyä asiaan yksityiskohtaisesti ja perinpohjaisesti, niin minusta on aivan kohtuullista, että tämän asian käsittely lykättäisiin huomispäivän istuntoon. Niinkuin täällä jo on sanottu, käsittelee esim. Ruotsissa se valiokunnan mietintö, joka tätä asiaa koskettelee, 70 sivua; meillä ajotaan tämä asia kuitata muutamilla riveillä ja vielä estää edustajatkin tähän asiaan yksityiskohtaisesti tutustumasta.

Ed. A l k i o: Kun tämä asia oli keskiviikkona ulkoasiainvaliokunnassa esillä pantiin se pöydälle tähän aamuun saakka nimenomaan sosialidemokraattisten edustajain pyynnöstä että he saisivat asiasta ryhmässään torstai-iltana keskustella. Tämä on tapahtunut. Mietintö on eduskunnalla nyt käsillä. Sen lyhyttä pidetään täällä vikana. Valiokunnassa lausuttiin useita esimerkkejä siitä, että lyhyt mietintö saattaa olla eduksikin myös tällaisissa asioissa. Mitä tulee ed. Kedon pyrkimykseen saada nyt vasta tutustua asiaan, hän oli keskiviikkona mukana asiaa käsittelemässä valiokunnassa. Ellen minä erehdy, on hän koko laajasti perehtynyt näihin kysymyksiin jo ennen. Jos se vasta nyt kokonaisuudessa on suoritettava, tämä tutustuminen, niin ei se huomiseen ehdi tapahtua. Minä puolestani olen sitä mieltä, että asia olisi pantava pöydälle seuraavaan istuntoon.

Ed. A. A a l t o: Pyydän kannattaa ed. Kedon ehdotusta, että asia pannaan pöydälle huomiseen iltapäivän istuntoon. On vasta muutamia päiviä aikaa siitä, kun hallitus jätti esityksensä tällaisessa kauas-kantavassa kysymyksessä. Tuskin ei kukaan porvarillisistakaan edustajista ole selvillä, mitkä seuraukset tällä tulevat olemaan. Sen jälkeen on melkein joka päivä ollut istuntoja ja valiokunnan istuntoja,

niin että edustajilla ei ole ollut aikaa tutustua tähän hallituksen esitykseen. Ja nyt valiokunnasta tulee mietintö, jossa ei ole tekstiä kuin vähän paremmin kuin puoli sivua näin tärkeästä asiasta. Niinkuin ed. Laherma huomautti, muissa maissa on esitelty perusteellisempia, yksityiskohtaisempia lausuntoja useammista seikoista tämän asian yhteydessä. Meidän pitäisi kuitenkin täällä yhtäkkiä päättää asiasta, josta ei ole ollut mahdollista muodostaa omaa mielipidettä, tuskin edes alustavasti, sitä vähemmän tyhjentävästi keskustella ryhmässä. Porvariston tarkoituksena on nähtävästi saattaa asia päätökseen meistä huolimatta, välittämättä siitä, mitä sosialidemokraateilla on sanomista. Se saattaa nyt käydä päinsä, kun porvaristo on panssaroitunut taantumukselliseksi, mutta minä pelkään, että sellainen taantumus saattaa käydä porvaristollekin kalliiksi tällaisessa kysymyksessä.

Ed. Laherma: Meillä näyttävät ihmiset syntyvän jotenkin valmiina aina ed. Alkiota myöten. Kun Skandinavianmaissa, Sveitsissä ja Hollannissa asia on ollut esillä, on siellä yksimielisesti valitettu, että aika on asetettu liian lyhyeksi. Nämä maathan ovat kuuluneet kaikki niihin, joitten on täytynyt kahden kuukauden sisällä liittyä kansainliittoon. On omituista, että meillä, joiden ei ole pakko liittyä tuohon liittoon, on niin tavaton kiire, ettemme voi yhtä päivää odottaa. Ja sen me kuittaamme muutamalla minuutilla. Se hämmästyttää.

Ed. Hakkila: Niillä eduskuntaryhmillä, joilla ei ole ollut onnea seurata hallituksessa mukanaolleina kansainvälistä politiikkaa, ei ole luonnollisesti yhtä suuri valmius kuin ed. Alkion ryhmällä käsitellä näin tärkeitä asioita. Sen vuoksi meidän sosialidemokraattinen ryhmämme, jolla tässä suhteessa ei ole yhtä suurta diplomaattista kykyä ja asiantuntemusta ja kokemusta, myönnettäne sentään oikeuteksi näin tärkeässä kysymyksessä saamaan enemmän kuin parin minuutin miettimis- ja tutustumisajan. Sillä vaikka tämä mietintö onkin lyhyt ja kevyt, niin asia sentään myönnettäneen olevan painava ja suuri ja laajakantoinen, jotenka ei voida mietinnön lyhyden perusteella vaatia edustajia heti ratkaisemaan muutamassa

minuutissa tällainen asia. Minä luulen, että tässä suhteessa ei voida moittia eduskuntaa. Tässä kysymyksessä onkin hallituksen vika, että aika on jäänyt näin lyhyeksi. Hallituksella näyttää olevan erittäin suuria vaatimuksia asetettavana eduskunnalle, sen työkykyyn ja lyhyessä ajassa suoritettavan työn tuloksiin nähden, kun sen sijaan eduskunta kyllä saa odottaa hallitukselta niinkin tärkeään kysymykseen kuin rauhankysymykseen turhaan vastausta ja siinä päivät ja viikot vierivät. Sen sijaan vaaditaan, että eduskunnan pitäisi olla valmis muutamassa päivässä käsittelemään loppuun näin tärkeä kysymys ja sen jälkeen, kun se on ollut valiokunnassa, vielä muutamassa minuutissa olemaan tästä selvillä.

Ed. Alkio: Sosialidemokraattisella ryhmällä olisi kyllä ollut aikanaan mahdollisuus olla hallituksessa edustettuna ja seurata hallituksen politiikkaa, niinkuin nämä muutkin ryhmät. (Ed. Hakkila: Kiitoksia paljon, herra Alkio.) Mutta sosialidemokraattinen ryhmä on kiittänyt tästä onnesta ja kunniaista. (Ed. Hakkila: Taitaa ed. Vennolakin kiittää.) Saadakseen olla vapaa siitä. Siis tästä eivät ainkaan sosialidemokraatit voi valittaa. Mutta mitä tulee sosialidemokraattisen ryhmän asiaan tutustumiseen, niin minä olen käsitänyt ainakin siten, että se aiottiin suorittaa eilen illalla ryhmäkokouksessa. Käsitin ainakin silloin, että sosialidemokraattiset edustajat valiokunnassa olivat sitä tarkoittaneet.

Ed. Puro: Minä huomautan ed. Alkiolle hallitusasiaan nähden, että ed. Alkio-kaan ei ole ollut oikein halukas menemään nykviiseen hallitukseen ja siihen seuraan, johon hän siellä olisi joutunut.

Ed. A. Aalto: Ed. Alkion käsitys siitä, että sosialidemokraattisella ryhmällä olisi ollut tilaisuus mennä hallitukseen, ei pidä paikkaansa, sillä hallitus ei ole meillä niin suuri, että koko ryhmä voisi sinne mennä, vaan ainoastaan muutamia edustajia, mutta niillä joilla ei ole ollut tilaisuutta mennä hallitukseen, pitäisi sellaisessa tapauksessa olla ajatusaikaa näin tärkeässä kysymyksessä, vaikka hallituksessa olisikin sosialidemokraatteja.

Ed. Voionmaa: Ed. Alkion on turha vedota ulkoasiainvaliokunnan sosialidemokraattisiin jäseniin. He ovat tienneet, että tämä asia juoksee julmaa kyytiä ja he eivät ole voineet suinkaan estää valiokuntaa lopullisesti käsittelemästä asiaa. He pyysivät lykkäystä hiukkasen, voidakseen itse määrätä kantansa ottamalla huomioon, mitä mielialoja ehkä ryhmässä esiintyisi. Heidän menettelynsä ei missään suhteessa velvoita ryhmän jäseniä eikä ehdottomasti edusta ryhmässä vallitsevia mielipiteitä. Minä tahdon huomauttaa tästä seikasta, ettei vedottaisi sellaiseen syyhyyn, että muka sosialidemokraattisen ryhmän jäsenet jo ovat asian lopullisesti käsitelleet. Kun tässä nyt edustajat tahtovat tähän asiaan, jonka tärkeyttä ei kukaan voi kieltää, lähemmin perehtyä, on minusta enemmän kuin kohtuutonta kieltää heiltä sitä tilaisuutta. Kyllä asia on miettimisen arvoinen, eikä suinkaan se ole edustajalle epäedullista, että hän asiaa tahtoo harkita, mutta se on kyllä hyvin arveluttavaa, että edustajat suinpäin tahtovat rientää tekemään kovin tärkeitä päätöksiä.

Ed. Alkio: Ed. Voionmaan lausunnon johdosta vain huomautan siitä, että hän sanoi sosialidemokraattisten edustajien valiokunnassa halunneen asian pöydälle voidakseen itse määrätä kantansa. Mutta kyllä asia pantiin pöydälle nimenomaan siinä tarkoituksessa, että se voitaisiin esittää eduskuntaryhmille eilen illalla. En tiedä onko asia sosialidemokraattisessa ryhmässä ollut käsiteltävänä, mutta joka tapauksessa valiokunnassa sitä tarkoitettiin.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelun kuluessa on ed. Laherma ed. Helon kannattamana ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle huomispäivän istuntoon. Kutsun tätä ehdotusta ed. Laherman ehdotukseksi. Edelleen on ed. Keto ed. A. Aallon kannattamana ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle huomispäivän ilta-istuntoon. Kutsun tätä ehdotusta ed. Kedon ehdotukseksi.

Selostus myönnetään oikeaksi.

Puhemies: On siis ensin äänestettävä ed. Laherman ja ed. Kedon ehdotuksen välillä ja se joka voittaa, asetetaan vastaehdotukseksi puhemiehen ehdotusta vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

Ken vastaehdotukseksi puhemiehen ehdotusta vastaan hyväksyy ed. Laherman ehdotuksen, äänestää „jaa”; jos „ei” voittaa, on vastaehdotukseksi hyväksytty ed. Kedon ehdotus.

Äänestyksessä annetaan 82 „jaa”-ääntä ja 79 „ei”-ääntä sekä 5 tyhjää äänilippua.

Puhemies: Eduskunta on siis tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Laherman ehdotuksen.

Äänestys ed. Laherman ehdotuksen ja puhemiehen ehdotuksen välillä.

Ken hyväksyy puhemiehen ehdotuksen, äänestää „jaa”; jos „ei” voittaa, on ed. Laherman ehdotus hyväksytty.

Äänestyksessä annetaan 103 „jaa”-ääntä ja 80 „ei”-ääntä.

Puhemies: Eduskunta on siis päättänyt, että esilläoleva asia pannaan pöydälle seuraavaan täysi-istuntoon.

Seuraava täysi-istunto on tänä iltana kello 8.15 i.p.

Täysi-istunto päättyy kello 7.25 i.p.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Eino J. Ahla.